

LEXNOVA NYHETER

Konstruktör döms till miljonskadestånd för underdimensionerad infästning efter ras

Publicerad
18 MAR 2022

En konstruktionsfirma som anlätades av Peab var oaktsamt och icke fackmässigt när man kraftigt underdimensionerade infästningen av bjälklaget vid en entreprenad i Växjö så att 250 kvadratmeter av bjälklaget rasade ner i det underliggande garaget. Skadeståndet sätts till drygt tre miljoner och rättegångskostnaderna till 2,5 miljoner.

Under 2014 fick Peab Sverige AB i uppdrag av HSB att genom totalentreprenad uppföra bland annat bostadshus och garage för kvarteret Stinsen samt en innergård ovanpå garaget vid Södra Järnvägsgatan i Växjö.

Byggherre var HSB Brf Stinsen i Växjö. Peab Sverige har entreprenadförsäkring hos Folksam Ömsesidiga sakförsäkring.

Projektet utfördes i två etapper. Först uppfördes kvarteret Eldaren och halva innergården. Därefter uppfördes Stinsen och resterande del av innergården. Det byggdes en nivåskillnad om cirka en meter mellan de två halvorna av innergården. Stinsen var den lägre halvan och kom att förses med en markuppbyggnad i en halvellips.

Peab Sverige anlätade CM Byggkonsult i Helsingborg AB för upprättande av konstruktionshandlingar. CM har varit huvudkonstruktör avseende både Eldaren och Stinsen. För uppdragen avtalades ABK 09. Peab Sverige anlätade även ett antal underentreprenörer, bland annat Peab Anläggning AB. Mellan Peab Sverige och Peab Anläggning gäller ABT-U 07 och ABT 06.

Genom beställning den 8 december 2015 uppdrog Peab Sverige åt CM att bland annat utföra projektering av infästningen av bjälklaget, som utgjorde Stinsens innergård, i betongmur tillhörande intilliggande Eldaren. CM skulle enligt avtalet även tillsätta en så kallad tredjepartskontrollant.

Den 6 december 2017 inträffade ett ras bestående i att ca 250 kvadratmeter av bjälklaget närmast

Eldaren rasade ner i det underliggande garaget. Händelsen medförde skada på flera underentreprenörers arbeten. Några personskador uppkom inte. Händelsen har utretts av polisen och Arbetsmiljöverket. Utredningarna har lagts ned utan vidare åtgärd.

Safe Control Materialteknik AB har efter raset analyserat kapaciteten på en av bultarna som användes vid montaget av infästningen. Analysen visade att bulten hade en kvalitet på antingen 5.6 eller 5.8, i stället för den föreskrivna kvaliteten 8.8.

Peab Sverige har riktat skadeståndskrav mot CM genom brev den 11 december 2017. Peab Anläggning har riktat skadeståndskrav mot Peab Sverige genom brev den 5 april 2018.

Folksam har yrkat att tingsrätten ska förplikta CM att till Folksam betala 2 938 366 kronor och Peab Sverige har yrkat att tingsrätten förpliktar CM att till Peab Sverige betala ett belopp om 224 000 kronor.

Enligt kärandena har CM brutit i det krav på fackmässighet som föreskrivs i 2 kap. 1 § ABK 09 och har agerat oaktsamt. CM har i sin projektering kraftigt underskattat egentygngden av markuppbyggnaden och samtidigt kraftigt överskattat bärförmågan per infästning.

Av 5 kap. 1 § ABK 09 följer att CM ansvarar för skada som orsakats genom bristande fackmässighet och att om beställaren kan visa att skada har uppstått och göra sannolikt att skadan beror på en felaktighet i konsultens handlingar eller en underlåtenhet från konsulten, är det upp till konsulten att visa att denne inte ansvarar för skadan.

Det föreligger ett orsakssamband mellan bristerna i projekteringen och raset samt de skador som uppkommit till följd därav. Om CM hade agerat fackmässigt hade CM eller Peab Sverige vidtagit erforderliga åtgärder för att förhindra raset och därpå följande skador. Orsakssambandet är adekvat. Raset har medfört sakskada och ekonomiska följdskador för Peab Sverige.

CM bestrider att bjälklaget skulle ha varit underdimensionerat. Raset orsakades av att infästningarna till L-järnen var underdimensionerade.

Sammantaget finner Stockholms tingsrätt inledningsvis att det genom de bevis som Folksam/Peab Sverige åberopat står klart att CM vid upprättande och revidering av konstruktionshandlingen haft att räkna med att infästningen skulle belastas med markuppbyggnad inom elipsen med ett träd, trappa och ramp. Även om e-posten av den 10 juni 2016 talar i en annan riktning finner tingsrätten att de bevis som talar för att CM haft att beakta dessa markanläggningar väger så tungt att e-posten den 10 juni 2016 inte leder till någon annan bedömning. CM har alltså haft att räkna med en markuppbyggnad inom elipsen, ett träd, trappa och ramp. Däremot ger utredningen inte stöd för att CM, innan den sista revideringen gjordes och infästningen monterades, haft att räkna med att infästningen också skulle ha belastats av ett konstverk.

Genom rapporter och förhör har klarlagts att markuppbyggnaden, trädet, trappan och rampen innebar en belastning på infästningen som vida översteg den förskrivna infästningens bärförmåga - oaktat den belastning som konstverket inneburit. CM har också medgett att den föreskrivna infästningen på grund av missbedömning hade en alltför låg teoretisk bärförmåga.

Tingsrätten finner sammantaget att Folksam/Peab Sverige har bevisat att CM agerat oaktsamt och icke fackmässigt genom att föreskriva en infästning som inte dimensionerats för att klara av bjälklag, markuppbyggnad, träd, trappa och ramp.

Tingsrätten finner vidare att Folksam/Peab Sverige härigenom har visat att det föreligger ett

orsakssamband mellan raset och CM:s oaktsamhet att föreskriva en underdimensionerad infästning. Då CM:s föreskrift om infästningens dimensionering har varit en betingelse för det montage av infästningen som senare kommit att ske och då infästningen, om den skett helt enligt den dimensionering som CM föreskrivit varit så underdimensionerad att den hade brustit, har CM:s oaktsamma dimensionering av infästningen utgjort en tillräcklig betingelse för raset.

Något medvållande från andra parter har inte förelegat.

CM måste nu betala de yrkade beloppen plus rättegångskostnader till Folksam Ömsesidiga sakförsäkring med 2 553 147 kronor och Peab Sverige AB med 88 862 kronor.

Mikael Kindbom

Instans: Tingsrätterna

Rättsområden: [Skadeståndsrätt](#), [Infrastruktur](#), [Entreprenadrätt](#), [Köprätt](#), [Avtalsrätt](#)

LEXNOVA NYHETER

Juridisk nyhetsbevakning och rättsdatabas

Blendow Lexnova är Sveriges mest omfattande juridiska nyhetstjänst. Vår bevakning innefattar rättsfall, lagstiftning och förarbeten inom samtliga rättsområden. Genom skräddarsydda bevakningsprofiler säkerställer du kontinuerlig uppdatering av rätt information och slipper nyhetsflöden som inte berör dig.

Läs mer på lexnova.se/nyheter